

15-06-70

MAASLAND, gemeente Maasland.

Toelichting.

Het te beschermen dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, nr. 106) door een stippellijn omgrensde gebied.

Het reeds in de 10de eeuw als "Masalanda" vermelde Maasland is gelegen ter weerszijden van de Gaag. Met Vlaardingen behoort Maasland tot de oudste vestigingen van de grafelijkheid van Holland binnen het gebied van het huidige Hoogheemraadschap Delfland.

De ruimtelijke structuur van de oude, nog vrij gave kern van het dorp wordt in belangrijke mate bepaald door het riviertje de Gaag en de hier langs gelegen bebouwing. De indrukwekkende Nederlands Hervormde kerk, daterend uit de 15de eeuw, neemt, met zijn rijzige toren, een zeer dominerende plaats in het dorpsbeeld in. Hij is gelegen in een kromming van de Gaag en wordt omsloten door een ringvormig kerkplein. Kerk en toren sluiten zowel vanuit de zuidelijke als vanuit de noordelijke richting het beeld af, gezien over de gracht met de aanliggende bebouwing. De schilderachtige bebouwing, -van vele panden gaat de huidige vorm terug op een stichting of verbouwing in de 18de en 19de eeuw, - is in het algemeen van een eenvoudige doch harmonische architectuur, die vooral tot zijn recht komt in het geheel van de historische dorpsaanleg. Karakteristiek voor Maasland zijn de paadjes of zeer smalle doorgangen, die de huizen van elkaar scheiden en welke op een binnenplaats of op een achterliggende straat uitkomen.

Afzonderlijke vermelding verdienen onder meer het pand Kerkplein 2/3 met een gepleisterde lijstgevel en het 17de eeuwse pand 's Herenstraat 21, "De Pynas", eens rechthuis, uitspanning en logement. Bijzondere aandacht verdient voorts de Commanderie, gelegen ten noordoosten van de Hervormde kerk, aan het einde van de Doelstraat.

Zij behoorde toe aan de Commanderij van de Duitse Orde te Utrecht en maakte eens deel uit van het Commandeurshof.

Zonder dat bevrozing van de huidige toestand noodzakelijk of wenselijk is, is het van belang er voor te zorgen dat, indien er veranderingen in de oude kern van Maasland plaatsvinden, dit op zodanige wijze gebeurt, dat het historische karakter van de dorpsaanleg zoveel mogelijk behouden blijft.

De begrenzing van het te beschermen gebied omvat de bebouwing langs de Gaag, alsmede de "kerkring" en de resterende bebouwing van het Commandeurshof.